

KOVÁCS ANDRÁS FERENC

Calvus Achata felé hajózik

Caius Licinius Macer Calvus
(Kr. e. 82. – 42.)
neoterikus római költő emlékére

*Most búcsúzó, Catullusom, köszöntelek!
Hagyd hátra Róma hősi búzét, mert a bőrödhöz ragad!
Hagyd már a lelkes rothadást s a lepéNZelt lelkendezőket
Te is! Hagyd ügybuzgóbb, akarnok senkiháziakra! Ők barsognak ma bármely
Fórumon, s mögötted is majd összesúgdolóznak suttyomban ők minden
Lepusztult, ebszaros sikátorban, mely vedlik, megkopott, homályos, szűk,
Mint homlokuk mögöl magasra szellent ősi szellemük! Hagyd rájuk.
Hadd el, hadd zabáljanak, pofozzanak csak héroszin, vásári sárban
Henteregve, mint hirtelen legyűrt, jól meglekert kofák a szutykos
Suburában... Hadd el, hisz úgyis ők útszéliek! Élősködők, csököttek
És hetvenkedők, kik csapszékekben férfiak csupán: hol patrióták,
Hol meg pártosak, s egy langyos fröccsért folyton lángoló
Latinságukról nyálasan fecsegnék... Csak megfizesd! S már mellük
Döngetik! (Sosem fejük – pedig kobakjuk bizton kongana!) Torkig
Beteltem. Mentem indulok. Hajónk Brundisiumban bontja vásznait.
Vitorláink már szélről viselősek: föl-földagadnak, szépen
Domborulnak, miként szelíd, várandós asszonyok, mondják, athéni
Messzi ég alatt... Vigyázz magadra, Caiusom! Harapj, ha bunkóké
Bántanak! De mégse tedd... Töltsél inkább Tibursban kupádba
Tűz-falernusit, lötytyintsd a földre: rám igyál! Ígérem én is
Érted úgy teszek, s a másik korty chiosit reád köszöntöm
Kábult távolokban, hol számkivetve, társtalan, barátom, majd
Mind a kettőnk elveszett, keserves, boldog lelkéért iszom...*

Óda baráti redaktoromhoz!

Füst Milánt mottónak másolván,
mogorván, majdnem füstmilánosan –
Egyed Péternek küldöm szeretettel

*Tudod!... Már minden ellenemre van. Én sem kívánok többé táncokat.
Olyat nem tudsz mutatni, pajtás, nem, olyat talán a knídoszi táncmesterek
Sem mertek feltalálni! Se más zenét – minek nekem? Süketnek? Magam
Csináltam olykor jó egynehány dallamot, s csak azt dúdolgatom, vagy még
Azt sem. Csak hallgatok... (Vagy majdnem hallgatok.) Tudod te is. Tovább
Te is tudod már: az életed javát, a mélyen rejtezőt, s a néma férfikort.
Ha néha fáj: szemérmes, óvatos. Másrészt merész: sok semmiben sajog, de
Minden senyved véle, tőle, bévül... S a szellemek! Sikátorokban surrogók,
S egyéb sötétedő sugalmak! Minden súlyosabb. S a májusok sem régiek –
Csupán a dolgok lelke bú, a kedves könyveké! Ha megnyílnak, ha kellenek
Maguk. Azonban az más szajhaság. S emlékszel-é, hogy verseket rakosgatánk
Kötetbe hajdanán? S milyen magasban! Szinte visszafojtva lélegzetünket,
Már-már lázasan, s mégis nyugodtan, szinte hűvösen, mint két görög szobor
Athéni iskolák lassult sétányain... Hogy észre sem vevénk, midőn kigyúlt
Alattunk, égni kezdett, s már füstölögve fuldokolt szirénahangba bolydulón
A tömbház! S a tűzoltó becsengetett, dörömbölt, s majd összetört, míg rőt,
Böhöm kocsik száguldoztak le-fel, mint konyhában ha csótány szertefutkos,
Hős félelemben... És milyen hosszan borozgatánk, beszélgeténk, barátom,
Hajnalig! Csak félszavakkal, értőn, mint a szentek – s tán szótlanabban,
Mint a bűnre készek egy mindörökre büntelen világban, mely csak fonákját
Tudja fölmutatni... Nem is kívánok más szentségeket már.*